

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ
OBJEKTŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. XIII-992 2 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-4536“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP NR. 20-1209(3), TAIS NR.20-8652(3))**

2020-10-14 Nr. NV-2812
Vilnius

Projekto rengėjas. Žemės ūkio ministerija.

Projekto tikslas: Įgyvendinant Seimo valdybos 2020 m. birželio 2 d. sprendimo Nr. SV-S-1637 5 punktą, buvo parengtas ir pateiktas Vyriausybės išvados dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. XIII-992 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4536 projektas.

Dabartinė situacija. Seimo nariai A. S. Nausėda, A. Gaidžiūnas, A. Stančikas, K. Starkevičius, R. Petrauskienė, P. Čimbaras, J. Baublys ir A. Salamakinas parengė ir užregistravo Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo (toliau - Įstatymas) pataisą, kuria siūlo uždaryją akcinę bendrovę „Šilutės polderiai“ įtraukti į Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą. 2012 metais, įvertinus, kad nacionalinio saugumo interesai yra pilnai užtikrinami, neturint nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės statuso, uždaroji akcinė bendrovė „Šilutės polderiai“ buvo išbraukta iš nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašo.

Projekto esmė. Projektu siūloma įtraukti uždaryją akcinę bendrovę „Šilutės polderiai“ į Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą, nustatytą Įstatymo 2 priede.

Derinimas. Projektas buvo skelbtas derinti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos projektų registravimo posistemyje, derintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, kuri, pateikdama motyvuotus argumentus, Projektui nepritarė.

Projektas buvo svarstomas 2020 liepos 14 d. Tarpinstituciniame pasitarime, Žemės ūkio ministerijai pasiūlyta įvertinti Vyriausybės kanclerio pavaduotojo A. Mačiulio, Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas pagrįsti argumentus, dėl kokių priežasčių siūloma įtraukti uždaryją akcinę bendrovę „Šilutės polderiai“ į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą ir patikslintą Projektą pakartotinai svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Pakartotinai Projektas buvo svarstomas 2020 rugpjūčio 25 d. Tarpinstituciniame pasitarime, konstatuota, kad Žemės ūkio ministerija, pakartotinai pateikusi Projektą, neatsižvelgė į pastabas ir motyvuotų argumentų, pagrindžiančių uždarosios akcinės bendrovės „Šilutės polderiai“ įtraukimą į nacionaliniam saugumui svarbių įmonių sąrašą, nepateikė, išskyrus abstrakčius pastebėjimus, kad polderių priežiūra yra labai svarbi valstybei veikla, kurią nutraukus, sutrikdžius ar nustojus plėtoti,

gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai ir kad uždarnosios akcinės bendrovės „Šilutės polderiai“ įtraukimas į šį sąrašą užtikrintų „geresnį priežiūros mechanizmą“ ekstremalių situacijų metu ar įvykus įvykiams, kai bendrovės veikla būtų sutrikdyta. Pasiūlyta Projektą grąžinti ir pateikti motyvuotus argumentus.

Po 2020 m. rugpjūčio 25 d. tarpinstitucinio pasitarimo Projektas buvo papildomai derintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, kuri pasiūlymų nepateikė.

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada. Trečią kartą teikdama Projektą, Žemės ūkio ministerija išsamiai išdėsto situaciją kuri galėtų nutikti, „sugadinus ar sugedus polderių įrenginiams“ su visomis pasekmėmis, tuo pačiu nurodo, kaip UAB „Šilutės polderiai“ „turi ir valdo specialią įrangą ir ilgametės specifinės patirties turinčius specialistus“ ir kad situacija yra valdoma, tinkamai prižiūrint ir eksploatuojant polderius. Pakartotinai pabrėžiama, kad „UAB „Šilutės polderiai“ įtraukimas į Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą užtikrintų, kad UAB „Šilutės polderiai“ ir jos bei turto apsaugos zonoje esanti teritorija būtų apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių ir šalinti tokių veiksnių atsiradimo priežastis ir sąlygas“

Atkreiptinas dėmesys, kad įmonių įtraukimas į nacionaliniam saugumui svarbių įmonių sąrašą niekaip nesusijęs su jų „nenutrūkstama ir/ar geresne priežiūra“, kaip teigiama Žemės ūkio ministerijos teikime. Bendrovės į sąrašą traukiamos pagal jų vykdomos veiklos, arba jų valdomos infrastruktūros svarbą nacionaliniam saugumui. Taip pat svarbu pažymėti, kad polderiai ir jų statiniai Klaipėdos ir Šilutės rajonų bei Pagėgių savivaldybėse nuosavybės teise priklauso atitinkamoms savivaldybėms, tad uždaroji akcinė bendrovė „Šilutės polderiai“ nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčios infrastruktūros nevaldo, o tik prižiūri ir eksploatuoja šiuos polderius ir jų statinius.

Uždaroji akcinė bendrovė „Šilutės polderiai“ iš Įstatymo yra išbraukta nuo 2012 m., vadinasi jau 8 metus nacionalinio saugumo interesai yra pakankamai užtikrinami šiai įmonei neturint nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės statuso ir nėra pateikiami išsamūs ir konkretūs argumentai, kokios naujos grėsmės iškilo nacionalinio saugumo interesams ar atsirado kitos aplinkybės, kurios pagrįstų poreikį keisti esamą situaciją, siūlomų pakeitimų būtinumą, proporcingumą bei įtaką įmonės veiklai.

Atsižvelgiant į tai, siūlome Projektui nepritarti.

Siūlome Projektą teikti svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Viešojo valdymo grupės patarėja

Sigita Vasiliauskienė

Sigita Vasiliauskienė, tel. 8 706 63 801, el. p. sigita.vasiliauskiene@lrv.lt